

20 ROCZNICA ŚMIERCI PROFESORA FELIKSA RĄCZKOWSKIEGO

16 września 2009 roku upływa 20 rocznica śmierci profesora Feliksa Rączkowskiego, wybitnej postaci w polskiej organistyce.

Feliks Rączkowski, organista, kompozytor i pedagog; ur. 12 kwietnia 1906, Szczaworyżu koło Buska-Zdroju; zm. 16 września 1989, Warszawa. Jego pierwszym nauczycielem gry na organach był Stanisław Pachlewski. W latach 1922-26 uczył się w Salezjańskiej Szkole Organistowskiej w Przemyślu. W latach 1933-36 studiował grę na organach w klasie Bogusława Rutkowskiego oraz kompozycję pod kierunkiem Kazimierza Sikorskiego w Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Warszawie. W latach 30-tych był organistą w kościele pod wezwaniem Świętej Rodziny w Warszawie. II wojnę światową spędził w Warszawie, gdzie pracował w charakterze skrzypka, akordeonisty i perkusisty w kawiarni „Mirage” przy ul. Nowy Świat oraz w restauracji „Huragan” przy ul. Marszałkowskiej. Ponadto regularnie koncertował na organach w kościele Zbawiciela, a jako pianista brał udział w tajnych koncertach, odbywających się w mieszkaniach prywatnych (m.in. u Mirosława Dąbrowskiego i Piotra Perkowskiego).

W latach 1945-70 był organistą w kościele Świętego Krzyża w Warszawie, w latach 1953-70 prowadził również Chór Świętokrzyski, z którym w 1959 zdobył I nagrodę na Konkursie Chórów Kościelnych Archidiecezji Warszawskiej.

Od 1946 do 1984 Feliks Rączkowski wystąpił ponad 800 razy w kościołach, salach koncertowych, szkołach, Polskim Radiu i Telewizji Polskiej. Koncertował z recitalami i z towarzyszeniem orkiestr, akompaniował chórom, solistom, zespołom kameralnym. Grał w całej Polsce, w większości krajów europejskich (w tym także w katedrze Notre Dame w Paryżu) oraz w Stanach Zjednoczonych. Jego repertuar obejmował utwory organowe literatury światowej ze szczególnym uwzględnieniem kompozycji polskich, m.in. Jana Podbielskiego, Andrzeja Rohaczewskiego, Piotra Żelechowskiego, Wincentego Wacława Rychlinga, Feliksa Nowowiejskiego, Kazimierza Jurdzińskiego, Gustawa Roguskiego, Tadeusza Paciorkiewicza i Mariana Sawy. Dokonał wielu nagrań radiowych, telewizyjnych oraz dla wytwórni fonograficznych, zrealizowanych m.in. na zabytkowych organach w Leżajsku, Kamieniu Pomorskim i Oliwie.

Zajmował się jednocześnie pracą pedagogiczną – w Szkole Organistowskiej w Przemyślu (1929-33, 1936-37), Konserwatorium Warszawskim (od 1937), a po wojnie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie, sprawując także funkcję prodziekana Wydziału Instrumentalnego (1958-68) i kierownika Katedry Organów (1973-76). W 1973 otrzymał tytuł profesora. Wykształcił grono wybitnych organistów, m.in. Andrzej Chorościński, Mirosława Perza, Augustyna Blocha, Stanisława Morytę, Mariana Sawę, Mariettę Kruzel-Sosnowską, Urszulę Ptaszyńską-Graham, Marię Terlecką, Jerzego Erdmana, Tadeusza Olszewskiego. Pracował też w Szkole Muzycznej im. Karola Kurpińskiego w Warszawie, a przez ostatnie lata życia w Instytucie Muzykologii Akademii Teologii Katolickiej. Uczestniczył w pracach jury konkursów organowych w Warszawie, Łowiczu, Krakowie, Grazu i Linzu.

Zorganizował i kierował festiwalami organowymi w Kamieniu Pomorskim, Koszalinie i Oliwie. Zainicjował również letnie koncerty w kościele farnym w Kazimierzu Dolnym. Był członkiem Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków SPAM i Klubu Inteligencji Katolickiej.

Feliks Rączkowski został uhonorowany m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1973), Nagrodą Ministra Kultury i Sztuki I stopnia (1976), odznaczeniem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice” (1979), Nagrodą Błogosławionego Brata Alberta (1980), Nagrodą

im. Władysława Pietrzaka (1984).

W dorobku kompozytorskim pozostawił utwory organowe, na chór a cappella, pieśni na głos z organami oraz wiele opracowań polskich pieśni kościelnych i chorału gregoriańskiego.

Przemysław Lis